

Leerrede over Lukas 24: 34, uitgesproken op 1e Paasmiddag 25-3-1951 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 118: 11 en 12
Lezen - Twaalf Artikelen des geloofs
Matthéüs 28.

Tekst.

Wederom vragen wij uw aandacht voor het 34e vers van het laatste hoofdstuk van het heilig Evangelie naar de beschrijving van Lukas, waar Gods Woord aldus luidt:

Welke zeiden: De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien.

Zingen.

Laten wij vooraf nog zingen uit Psalm 89 het derde vers:

De hemel looft, o HEER, Uw wond'ren dag en nacht; ...

Leerrede.

Wij hebben in de morgendienst al over deze woorden gesproken, die de discipelen spraken tot de Emmaüsgangers en hebben er in het bijzonder bij stilgestaan, dat, al had Christus driemaal voorzeggd dat Hij zou lijden en sterven, en ook de wijze van Zijn sterven, alsmede dat Hij ten derde dage zou opstaan, de discipelen er geen onderwerpen voor waren, dat er bij hen geen vatbaarheid voor was.

Laten wij nu nagaan, dat het zulk een verheven zaak is, die geheel boven alle verstand en inzichten van een mens gaat, en dat het: zo-maar-niet-gaat om te geloven, maar dat de genade het werk moet doen bij een ieder die in die zaken betrokken wordt, dat dus een mens er met al het zijne geheel buiten valt.

Laat ons in de eerste plaats weer bezien, hoe de weg van de discipelen was, opdat dat tot leidraad zij, waardoor wij ook onze eigen omstandigheden kunnen opmerken.

Immers het doel van de discipelen is geweest, om -- net zo als het bij ons is, wanneer wij in de ellende, in jammer zijn -- te proberen dat te boven te komen. Bij wie zijn niet dergelijke dingen? Want als de onrust het hart gaat bezetten: "Ik kan zo niet gaan sterven als ik geboren ben", gaat men dan niet aanstonds het één of ander ter hand nemen waarvan men denkt daarbij enige baat te zullen hebben om uit de ellende, het ongeluk, de jammer, de narigheid te geraken? Dat ligt toch voor de hand! Bij wie is dat niet?

Daarom gaat zo'n mens aan de gang met: grove zonden te laten, een ander leven te leiden, onder Gods Woord te gaan, Gods Woord te onderzoeken, en met anderen, van wie men gelooft dat er kennis of althans enige kennis is, van gedachten te wisselen, het hart uit te spreken, ja met allerlei doen en werken, om het - kon het zijn - toch wat beter te maken, maar ... het gáát niet. Het einde er van is, dat wij geen raad meer weten, en er niets anders overblijft dan: "O God!, wát moet ik beginnen!"

Dan kan het zijn, soms onder de prediking van het Woord, of door lezen, soms door een tekst of een regel van een vers, of onmiddellijk, dat -- wònderlijke zaak -- zich wat opent van de verborgenheid van het Koninkrijk. Wat wij reeds jaren gehoord en beleden hebben, maar nog

nooit vát op ons hart heeft gehad, dan is het: "Denk je toch eens in, nu is er bij die God, bij Wie ik in de schuld sta, tegen Wie ik gezondigd heb, een goedheid die roemt tegen het oordeel dat ik verdiend heb! Nee maar, dat is een wònder! Zou het nu toch héus kunnen, dat, al is het nog zó ellendig met mij gesteld, ik óók nog zalig kan worden?" En ... wat gaan wij er dan tegelijk bij denken? Nu zal het toch wel béter gaan! Daar heb je het alwéér: eerst zèlf aan de gang, en als dat niet gaat en er komt wat open van de verborgenheid van het Koninkrijk dan denkt men al gauw: het zal nú wel beter gaan.

Zo zijn de discipelen óók geweest, dat kunnen wij in alles bemerken. Want als Petrus (één voor allen) zegt: "Zie, wij hebben alles verlaten, en zijn U gevolgd, wat zal ons dan geworden?" Wat blijkt daaruit? Toch zonneklaar, dat aan hun staat niets en dan ook níets veranderd was. "Wat zal ons dan geworden?" Zij weten ook niet wat zij er van moeten denken. Neem ook een Filippus en een Nathanaël. Zij hadden als vrienden de hoofden bij elkaar gestoken, samen er over gesproken, gelezen, de zaak nog eens overlegd en waren er achter gekomen - uit de Schiften - dat er een Heiland, een Verlosser, nodig was. Na verloop van tijd kwam Filippus bij Nathanaël en zegt: "Wij hebben Die gevonden", waarvan zij in de Schriften gelezen hadden! Hij wàs gekomen. Jezus van Nazareth! Maar ... was er nu in hun staat en geval iets veranderd? Neen. Zij hadden wel kennis opgedaan dat er uitkomst was, maar die uitkomst was in die Ene, in Hem alleen.

Wij zijn geneigd om daar telkens weer van af te wijken, want het is zulk een grote verborgenheid des Koninkrijks. Nadat Jezus drie jaar met Zijn discipelen omgang had gehad, en toen sprak van Zijn heengaan zeggende: "En waar Ik heenga, weet gij, en de weg weet gij", dan zeggen zij: "Hoe kunnen wij de weg weten?" Daarop zegt Jezus: "Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven." Wij zouden zeggen: "Maar, dat wisten die mensen toch al drie jaar lang dat Jezus dat was! Natuurlijk! De zaligheid kan toch niet van enig mens komen, het moest van Hèm komen. Vanzelf, dat móéten zij wel geweten hebben." Maar nu blijkt ook hier weer, dat die mensen, zoals in het 14e hoofdstuk van Johannes staat, dat níet wisten.

Zij wisten er wel wát van, maar niet zoals zij het moesten weten en zoals Jezus het bedoelt en de zaken in waarheid zijn. De genáde moet alles doen. Wij moeten in dat werk geheel opgepakt worden, er helemaal in begrepen zijn. Want zelfs de geringste gedachte van óns, ligt helemaal buiten het werk van God. Wat moeten wij met onze gedachten beginnen bij het werk Gods? "Mijn gedachten - zegt God - zijn niet ulieder gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen, en Mijn gedachten dan ulieder gedachten." Kunt gij dat meten? Zóveel zijn zij hoger dan de onze. Toch proberen wij daarin te wroeten, wij willen ons er ìn werken.

Zien wij wel, dat het geen wonder is, dat wij steeds scheef liggen? Hoe kan zich dat nu verenigen? Het lijkt wel op het beeld dat Nebucadnezar zag: rustend op voeten van ijzer vermengd met modderig leem. Ja, dat houdt geen stand. Net zo min verenigen zich geest en vlees. Het allerbeste wat van mij komt - en dat was ook zo met de discipelen - is vlees, en dat verenigt zich nooit met geest. Gevoelen wij nu niet, waarom wij zulke teleurstellingen opdoen? Dat kàn niet anders. Pak die teleurstelling dan aan. Want in het werk Gods is er geen teleurstelling, dat is één afgerond geheel.

Ik weet nog alsof het gisteren heeft plaatsgehad, dat God mij het werk der genade ontdekte. Dat was op een Zondagmorgen. Ik was ten einde raad. Ik had niets dan zonde en verkeerdheid. God kon van mij niets gebruiken. Toen opende zich van de heiligheid van Gods Majesteit. Het was of het gericht zich zette, en ik had niets dan zonde. Daar heb ik moeten aanpakken, dat het met mij verloren was. Maar toen kwam dit woord en dat drong door alles heen: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken?" En daarover heen: "Zie, Ik kom; om Uw wil te doen, o God; in de rol des boeks is van Mij geschreven", en openbaarde Zich Christus aan mijn ziel in de graveerselen van Zijn eeuwige zondaarsliefde. Wat heb ik toen die dag beleefd, geloofd, aanschouwd en genoten. Wat is er toen in mijn ziel neergelegd? Dat alles wat ik in de eerste

Adam in het paradijs verloren had, in die tweede Adam was. Het was alles in Hem. Het was één afgerond geheel, de volkomen zaligheid was in Hem. Ben ik daarbij blijven leven? Was ik toen machtig dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven was? Neen, want ik ben zelf aan de gang gegaan met: wat moet ik doen. Zijn Woord is: "Laat u leiden." Maar ik ben zo'n verkeerd mens geweest: ik deed het niet. En gij doet het ook niet. Ook de discipelen zijn telkens zelf bezig geweest. Zij wilden zich ook die lage staat niet onderwerpen. Denkt het u eens even in, dat zij dat tot de laatste dag bij zich hebben gehad. Want toen kregen zij zelfs nog een twistgesprek met elkaar, wie van hen de meeste in het Koninkrijk der hemelen zou zijn. Dat was dus maar een klein poosje voor ze Christus leerden kennen in de kracht van Zijn opstanding. Zou het Petrus zijn? Of Johannes? Of een ander, want er waren er meer die daar wel voor in aanmerking kwamen! Om toch maar iets te zijn, daar zitten ze vól mee.

Wij zijn in Adam verdoemd geworden. Nu is alles wat in ons is, dáárop tégen! Al was het er maar één, die nog deze avond moest aanpakken dat het zó is, dan hadden wij al een zegen. Want ik kan er heel de avond over spreken, en met beelden en gelijkenissen het voorstellen, maar als de Heilige Geest het niet heiligt, dan kunt gij slechts zeggen: "Er is uitvoerig over dat punt gehandeld", en gaat gij ledig huiswaarts, zeggend: "Ik heb vandaag niets genoten, ik zit zo in de put." Want wij onderwerpen ons die lage staat niet waarin wij zijn, en ... daardoor is er geen plaats voor de genade. Want de genade is er wel, maar er moet bij ons plaats voor zijn.

Christus heeft Zijn discipelen meegenomen, en hoe heeft Hij hen meegenomen? Want zij hebben zoveel van tegen, tegen en tegen ervaren, dat, als er geen verborgen kracht heerschappij gevoerd had, dan waren zij zeker weggelopen. Maar nu noemt Jezus het: "En gij zijt degenen, die met Mij steeds gebleven zijn in Mijn verzoeken."

Zij zagen van de macht van Christus, want Hij genas allen, wat voor krankheid zij ook hadden, zelfs melaatsen werden gereinigd, ja de doden werden opgewekt. Dát was toch geen kleinigheid! Maar hoe was het verder als het over Zijn Persoon ging? Dan was het: "De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge." En, hoe was het met Hem? Met Jezus van wie zij alles moesten hebben? Had Hij dan zó weinig heerschappij?

Toen zij op een keer door een vlek der Samaritanen heentrokken en een paar discipelen vooruit waren gegaan om een herberg te bereiden, kregen zij niet eens een onderdak voor de nacht, omdat Zijn aangezicht was als reizende naar Jeruzalem. Het is toch wat! Moest Hij nu de Zaligmaker zijn? Waar is Zijn heerschappij? Met Hem moeten de discipelen door die laagte, door die schande, waardoor zij, laten wij het ronduit zeggen, met de nek werden aangekeken.

Op een keer maken zij er zich zó boos om dat zij zeggen: "Heere, wilt Gij, dat wij zeggen, dat vuur van de hemel nederdale?" Want wát was dát voor een werk! Wat is dan Jezus' antwoord? Zei Hij: "Ja, laten wij dat maar eens doen, dan kunnen zij het allemaal eens zien wie Ik ben en wie jullie, als Mijn discipelen, zijn?!" Kijk, dan kon een ieder eens zien, dat zij anders waren dan een ander, dat zij er bóven stonden en welk een macht zij hadden! Maar Jezus zegt slechts: "Gij weet niet van hoedanige geest gij zijt. Want de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen zielen te verderven, maar om te behouden." Zij moesten de riemen weer scheep leggen, gaande naar een ander vlek en moesten maar met Hem delen in: geen tehuis, geen onderdak, niet waar Hij het hoofd nederlegge.

Op een andere keer en plaats gebeurde het, dat, in plaats dat Zijn macht gezien werd, Zijn toehoorders Hem van de steilte wilden afwerpen om Hem te dóden. Eerst waren zij verwonderd geweest over de aangename woorden die uit Zijn mond kwamen, maar toen Hij voor de dag kwam wie Hij was, werden zij met toorn vervuld. Ja, het was wel verwonderlijk dat, toen het er op aankwam, Hij door het midden van hen heenging, zonder dat zij Hem iets kwaads deden. Maar, zó stond het er voor de discipelen toch maar op in het land.

Overall werd Hij -- terwijl Hij goed doende het land doorging -- verworpen. En dáárin moesten de discipelen delen. Dát was hun geval! En dan moet je zo graag bóven een ander willen staan

en de zonde te bóven willen komen en willen zien: "Wij zijn onder de gunst van God." Ja, het is o zo "aangenaam" en "lief" en "laten wij maar eens zingen!" Fout ..., dat ging niet, het kòn niet! Dat heeft zo drie jaren geduurd, geheel de tijd van Zijn omwandeling op aarde.

Zij hadden wel eens tijden dat het "echt" was, bijvoorbeeld toen Christus de koninklijke stad inreed op een ezelsveulen. Toen zongen alle mensen: "Hosanna! Gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!" Toen dachten zij: zó gaat het goed, dáár moet het heen. Maar niet lang nadat de takken van de bomen waren gehouwen en de klederen op de weg waren gespreid en ze gedacht hadden dat het de goede kant uitging, alweer een streep erdoor: "klap - ondersteboven!" Willen wij zo'n pad? Neen toch? Wàt kunnen zij bezien? Niets! Het is voor hen steeds vernedering, vernedering, maar er is een verborgen kracht waarop zij gaan.

Dan komt het einde. Geen wonder dat Petrus zich daartegen gaat verzetten. Want als Jezus gaat spreken over Zijn lijden, dan komt het uit Petrus' mond: "Heere, wees U genadig! dat zal U geenszins geschieden!" Dàt moest niet, het was toch al vèr gekomen! En dan nu ook nog sterven, nog wel de dood des kruises? Het was nu wel mooi genoeg. Jezus noemt hem een satanas en zegt dat hij de dingen des mensen verzint en niet die Godes zijn. Dus Jezus wil toch die kant op! Wat moet dat voor de discipelen geweest zijn!

Jezus getuigt ook in het 14e hoofdstuk van Johannes: "Gijlieden gelooft in God." Zij waren mensen die bij God in de schuld stonden en nu hadden zij het tot Jezus gewend, van Hem moest het komen om vrede met God te verkrijgen en van zonde en alle ellende verlost te worden. Doch, in plaats dat zij nu vorderingen zien, wordt de druk al groter en gróter. Om te bezwijken! Dan breekt zelfs de tijd aan dat Christus Zich overgeeft. Waar is nu Zijn macht? Hij laat Zich gevangen nemen en laat met Zich doen. Daar is letterlijk àlles heer en meester. Waar is nu Christus' macht en kracht? Waar die van hun? Satan voert heerschappij en heel de goddeloze wereld heerst. Zij zitten er als onder bedolven. Waar is nu de macht van God? Zij kunnen niets anders tasten dan toorn en gramschap! Alles tegen, tegen. Dàt was hun geval.

Zijn er hier ook nog waar het zo gaat, dat alles tegen is? In plaats van: er op vooruit te gaan, te winnen, dat al meer op de voorgrond treedt dat men bij God in de schuld staat en dat er bij Hem een toornig aangezicht en grote gramschap is! Wat moet het worden?

Ja het komt zelfs zo ver, dat Christus aan het kruis stèrft. Alsof er geen macht van God meer is, alsof er niets meer is. Ja, het ging wel vergezeld van grote wonderen en tekenen, maar de zaak op zichzelf was toch, dat Christus stierf en in het graf werd gelegd. Als nu 's morgens - de derde dag na Zijn sterven - de vrouwen komen en zeggen, dat het lichaam uit het graf verdwenen is, wat is er dan voor aanleiding voor de discipelen, die in zulke omstandigheden verkeren, om te zeggen dat Hij uit de dood is opgestaan? Want denk je het eens even in, zij hebben niets meer bemerkt van de macht van Christus op Wie al hun hoop en verwachting stond. Zij hebben gezien de macht des duivels, de macht van vroom en onvroom en getast de toorn van God. Zij weten niet wat zij van alles moeten denken. Ook zijn zij gelijk als alle andere mensen, in zichzelf vervreemd geweest van alle rechte, ware kennis van God.

Dat dàt nu de weg van God was om in zùlk een pad de zonde te vernietigen en de dood, en satan, de geweldhebber des doods, de macht te ontnemen! Dat dàt nu de weg was om Zijn macht, Zijn heerschappij, Zijn luister bekend te maken, wie kan dat bekijken? Niemand! Daar valt niets te bekijken. Daarom is het bij de discipelen niet zo: "Ja, dat klopt allemaal, dat sluit als bus en deksel op elkaar. Want Hij heeft gesproken van Zijn lijden en sterven en dat is allemaal precies zo gegaan zoals Hij gezegd heeft. En, vanzelf, daar is nu ook opstanding aan verbonden! Zeker!" Neen, zo is het niet. Want het is hier de plaats waar de troon des satans is. Wij zijn God kwijt. Die band die er was, die eenheid, is verbroken. Waardoor? Door de zonde. Hoe staat dan een mens? Die is een persoonlijkheid, die maakt, om zo te spreken, als een wereldje op zichzelf uit waarin men rondkijkt maar niet verder kan zien dan, zoals gezegd wordt, zijn neus lang is. Wàt moet men praten en redeneren over opstanding?

Ja, kijk eens, als die mensen daar niet in betrokken waren geweest, als het geen zaak was geweest van volle ernst, dan zou het niets betekend hebben om te gaan redeneren: "Hij heeft gezegd." Dàt gebeurt nu nog onder heel de godsdienst: "Dit stuk ligt zó, en dàt zó." Maar hoe is het voor een mens die onder de bearbeiding des Geestes er in betrokken wordt? Die heeft maar met één stuk te doen en dàt is: "Ik ben God kwijt", met al de gevolgen die daaraan verbonden zijn.

Vanmorgen zeiden wij het reeds, dat wij ons niet bewegen kunnen in het werk van God. En er over praten, er over redeneren, dat laat het hart leeg. Van Maria Magdalena lezen wij in het bijzonder: "Vrouw! wat weent gij? Wie zoekt gij?" En: "Hij is hier niet; Hij is opgestaan." Hoe is het dan? Springt zij nu van vreugde op?

Voor zover gijlieden in uw zonde, in uw ellende zit, en ik van uw staat en geval soms als een schilderij maak of een nauwkeurige foto en daartegenover predik dat Christus voor u gestorven en opgewekt is, springt gij dan van vreugde op: "Oh, een wònder!?" Neen toch? Dat kan men wel doen als er geen gewicht in de schaal is. Wij zijn toch geen Leger des Heils, waar men belijdt: "Wij zijn zondaars en de Heiland is voor zondaars gestorven", en klaar hoor! Zo is het ook niet bij de discipelen geweest. Men mag dan door de prediking van het Woord opgewekt, getroost en gesterkt worden: "Liggen die zaken zó?", dan kan er grote blijdschap zijn, soms vrees, vrees gemengd met blijdschap als door elkander heen, máár ... daarmee is ons geval niet veranderd! In het minst niet!

Waardoor verandert ons geval dan wel? Door de heerschappij, de kracht der genade, doordat Hij, Die de Overwinnaar is, Zich met Zijn arbeid op zulk een wijze aandient, dat het staat boven de macht der zonde, boven de macht van ons verduisterd verstand en de macht van satan en van alle val, dus als dàt heerschappij voert. Daarom is het zo'n verheven zaak, dat op het Pinksterfeest - ten goede hier voor de strijdende kerk - de volle vrucht van Christus' opstanding voor de dag kwam. Immers, wij lezen: "Er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldigen, gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten." Die wind kwam van boven. (Het heeft hier hard gestormd uit het noorden en uit het noordwesten waardoor de bomen en alles wat buigen kon, naar het zuiden en naar het oosten boog; van de wind af). Als nu de wind van boven komt, hoe is het dan? Dan slaat zo'n stormwind alles tegen de vlakke, er blijft niets staan. Die wind voert heerschappij, om alles wat staat terneder te werpen en Zelf heerschappij te voeren. Dat is de vrucht van Christus' werk. Kan een ieder nu niet aanvoelen: "Dàt zou mijn uitkomst zijn, als alles valt wat staat, en de genade heerschappij voert?" Kijk, dan kunnen wij daaruit het leven genieten, uit de Fontein des Levens.

Die mensen hebben zelf niet kunnen geloven. Anders had er nog wat goeds in hen gewoond. Gij zult zeggen: "Maar dat was toch ook niet goed, dat zij zo ongelovig waren?" Dat zeg ik ook niet; er is nièts van de mens goed! Alles wat niet uit de genade is, is zonde. Alleen de genade is goed, die wordt door God erkend, omdat zij uit Hem is. "Maar Jezus verweet hun toch ook hun ongelovigheid en hardheid des harten?" Inderdaad, opdat zij niets bij zichzelf zouden overhouden, en ten diepste vernederd zouden zijn, zodat de genade volkomen als genade zou zegevieren. Wèg dus met alles wat van ons is. Zo hebben de discipelen ook gezien dat het werkelijkheid was. Jezus zei:

Met Mij verging hun hoop, o Israels God,
daar Ik Mijn smaad om Uwentwil moet dragen. ...

Zij hebben gezien de macht des vijands, der hel, des doods, èn ... dat Jezus Zich daaronder boog en stierf. Dat hebben zij gezien, getast, beleefd en meegemaakt.

Hoewel Hij nu leeft, staat daar de wetenschap van de dood zo groot tegenover! Want welk een macht is de dood niet! De dood toch is die geschapen macht die hier heerschappij voert, als de wrange, bittere vrucht der zonde en daar heeft de Koning ook onder gebogen. Wie is er ooit

geweest die zich eerst de dood heeft kunnen onderwerpen om dan als overwinnaar uit de strijd te komen en die wrede vijand te knevelen? Wie kan dat? Wie kan in lichtvaardigheid daarover praten: "Oh, dat komt wel goed?" Dat gáát niet, die zaken zijn veel te ernstig.

Maar als de derde morgen is aangebroken -- terwijl zij weten van de macht der zonde, van de macht des doods, en de ene vernedering na de andere over hen heen gekomen is, alles bitterheid, bitterheid en God in recht heerste, in wraakoefenende gerechtigheid, Die niets liet vallen wat de wet eiste (de wet moest wet blijven: de ziel die zondigt moet sterven), en Maria Magdalena bij het graf staat, -- wonderlijke zaak, dan is daar .. Jezus. Slechts één woord: "Maria", èn ... daar gaan haar ogen open! In plaats van, zoals zij meende, de hovenier te zien, ziet zij de verzezen Immanuël: God met ons!

Wat ziet zij? Dat Hij de banden des doods heeft verbroken en alle lijden te boven is. Zij ziet Zijn doorboorde handen en voeten. Waar zijn nu al die machten: de macht der zonde, de macht des doods, van het graf, van de hel en van de wet? Al die machten heeft Christus onder Zijn voeten verpletterd. Er is geen macht dan alleen bij Hem. Hij heerst over alles! En wat doet zij? Zij zinkt aan Zijn voeten neer zeggend: "Rabbouni, mijn Meester".

Daar de kracht der genade er nu is zou het dan mogelijk geweest zijn dat Maria Magdalena niet geloofd zou hebben? Neen, dat is uitgesloten, want nu móét zij geloven. Ik zie ulieden met allebei mijn ogen voor mij, zou ik dan kunnen zeggen: "Jullie zijn er niet?" Dat gáát toch niet?

Er is nog een boekje, uit het Engels vertaald, heel eenvoudig voor kinderen (ik heb het hier wel op de catechisatie aan de kinderen gegeven), getiteld: "Jenny, de hutbewoonster." Dat gaat over een heel arm, eenvoudig meisje, die niet in de godsdienst was opgevoed. Later had zij een poosje op catechisatie gegaan totdat ze ziek werd en wel zodanig dat de dood er aan verbonden was. De predikant die het kind ging bezoeken, bemerkte dat zij op een armzalig soort bed lag en dat haar ouders - die alles verdronken - zich niet met haar bemoeiden. Dan staan er wat gesprekken in die de predikant met haar gehad heeft.

De laatste keer dat hij bij haar kwam lag zij met haar ogen dicht, tranen op haar wangen, de Bijbel opengeslagen op haar bedje en een vinger bij deze tekst: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn." Toen zij haar ogen opsloeg en de dominee zag zitten, kwam er blijdschap op haar gezicht. Ze zei: "Wilt u dat eens lezen?" "Wat lezen?" "Dit", en zij wees die tekst aan. Daarna zei dat kind, dat eerst geen bestaan had voor God en het zo benauwd had gehad over haar zonden en voor de dood: "Zo min als ik het in het eerst gekund heb om te geloven, zo min kan ik het nu laten." Dàt is de zaak waarover het gaat!

In de ernst van de omstandigheden, had zij - met de dood voor ogen - haar zonden leren kennen en haar staat van oordeel en vervloeking, dan gaat het niet zo gemakkelijk om te geloven. Er wordt zoveel gesproken over "geloven", máár is er de werkelijkheid en de ernst van de staat en toestand waarin men is? Och, laten wij daar eens over nadenken! Want het kan wel zijn dat men vermeent: "Ik ben een gelovige, ja, ik zal wel ten hemel ingaan, want ik ben al eens zus en zó gesteld geweest, en heb dit leren kennen en dat ervaren." Maar hebt gij ook ervaren van de ernst van uw staat, dat als gij één zonde hebt, God u dan moet verdoemen? Weet gij van de vloek der wet? Want dan gaat dat zo gemakkelijk niet om te geloven! Dat kàn dan niet!

Men kan aan de ene kant van een weegschaal een hele bos hooi leggen, doch er is slechts een klein gewichtje aan de andere kant nodig om de schaal te laten omslaan. Hooi heeft immers geen zwaarte. Zo kan er heel wat zijn aan: hooi, hout, stoppelen, dat door het vuur van Gods gerechtigheid verteerd wordt. Daarom lijkt het soms zo gemakkelijk, als er niet is van het zwaartegewicht der zonde, van vloek der wet en van oordeel, om dan te geloven.

Maar de discipelen konden het niet, want die zaten met hun staat. Zij moesten hun ellende aanpakken en zich de grootste vernedering getroosten, maar zijn zij er door tekort gekomen? Och, wie heeft er aangebeden als een Maria Magdalena, die aan Zijn voeten nederzank: "Rabbouni, mijn Meester?" Denkt u dat eens even in!

Hier staat niet: "Ik voor mij geloof het wel hoor dat de Heere opgestaan is", met als antwoord: "Zou het echt waar zijn?" "Ja hoor, het is zeker, want Hij had het toch ook gezegd." Neen, zo is het niet. Er is geen twijfel.

Toen de Emmaüsgangers Jezus hadden ontmoet, heeft Hij hen eerst als in brand gesproken, terwijl zij in de grootste nacht en duisternis liepen, zodat zij aan het einde van de reis zeiden: "Blijf met ons; want het is bij de avond." Dan gaat Hij met hen. Zij dwingen Hem en zij blijven vrienden. Als zij met Hem naar binnen gaan, geven zij Hem, uit hoogachting, de beste plaats en maken Hem gastheer. Zij geven Hem kast en sleutel, geven Hem het brood in handen, ja, geven alles aan Hem over. En Hij wil Gastheer zijn. Hij neemt het brood, dankt en breekt dat voor hun ogen. Daar zien zij het teken der nagelen, en zien Jezus zoals Hij is: de Opgestane, de Overwinnaar van alle machten. Waarlijk opgestaan! Niet misschien, maar: wáarlijk!

Het is wel een klein woord: "waarlijk", maar wij gevoelen hoe dat volkomen zekerheid insluit, waardoor alle twijfel verbannen is. Tegelijk kwam Hij weg uit hun gezicht. Want Hij wil hebben, dat zij hier uit het geloof leven: "Hij waarlijk opgestaan." Niet dat zij zo gaan leven: "Oh, oh, oh, wat een wonder!" Of: "Och, Heere." Neen! Hij wil hebben dat zij uit het geloof leven. Daarom gaat Hij weg. Maar ... nu laat Hij het geloof achter. Daardoor zijn zij zo nauw met Hem verenigd, dat al is Hij nu weg uit hun gezicht, er in hen woont: "waarlijk!" Dat is de kracht des geloofs.

Dat geloof is van dien aard, dat zij niet zeggen: "Wij zullen er vannacht eens heerlijk op slapen, want wat een dagen hebben wij meegemaakt; mens wat een toestand is het toch geweest." Neen, dat doen zij niet. Zij trekken onmiddellijk hun schoenen aan en gaan terug naar Jeruzalem, naar hun medegenoten, die in dezelfde ellende zaten waarin zij gezeten hadden. Als zij daar aankomen, wat vinden zij daar? Oók een: "waarlijk". Want zij worden daar begroet met: "De Heere is waarlijk opgestaan." Hij heeft het gezegd en Hij heeft woord gehouden, en: "Hij is van Petrus gezien!"

Nou, daar zinkt het dieplood helemaal uit de hand. Petrus! Wat is er dan met Petrus? Met Pétrus? Man, man, man, als er één was waar Jezus nooit meer naar om had kunnen kijken, dan was het toch zeker Petrus wel? Die was aan het zweren geweest: "Ik ken die Mens niet." En nu gaat Jezus op de eerste dag van Zijn opstanding al bewijzen: "Ik ken jou wel, Petrus, in je ongeluk." Is dat geen lieve Jezus, die zó'n ongelukkig mens (want Petrus weet nu wat hij voor een mens is: voor geen kwaad te goed), één van de eersten wil maken in de kracht van Zijn opstanding.

Er is zo'n overvloed van genade, van: "waarlijk", dat de kracht der genade als uit hem spat en op zulk een wijze bekrachtigd wordt door het vuur van de Heilige Geest, dat anderen helemaal worden aangestoken door de waarheid en door het geloof zodat ook zij zeggen: "waarlijk." Niet in deze zin: "Ja, Petrus zegt dat Hij opgestaan is, dus zullen wij het ook maar geloven." Néén! Het loopt hier over de kracht der genade, over het: "waarlijk."

Wij moeten de Heilige Geest geheel vrij laten, want wat moeten wij er onze neus in steken met: "Het moet zó!" Het loopt er maar over of er de kracht der genade is. Tegenwoordig is het zulk een tijd, dat als iemand erg goed kan "praten", inzonderheid over de afsnijding, dan is dat het echte. Is dat de waarheid, op grond van Oud- en Nieuw Testament? Dus niet wat de mens redeneert, maar wat leert ons de Schriftuur, want "praten" over de afsnijding, och, wie wat bij de rede is kan dat wel. Dan lees je maar een stapel boekjes door of men zoekt wat omgang met mensen die "erg zwaar" zijn, en dergelijke. Maar één ding is niet na te praten en dat is: de kracht der genade. Want dat kan geen mens nadoen.

Er kan wel gesproken worden: "Het moet zus" of: "Het moet zó", maar de kracht der genade is niet na te praten. Sibboleth of schibboleth is maar een klein verschil, maar de klank was van dien aard, dat degenen die er op moesten letten, onmiddellijk hen die het niet recht konden uitspreken te pakken hadden, en: het was hun dood! Voor de één het leven, voor de ander de dood! Zij zeiden allebei hetzelfde, maar ja, de éne partij kon het niet uitspreken. Zo is het ook met de

genade. Wij bemerken in het woord: "waarlijk", dat alle twijfel uitgebannen is, daar is ruimte, blijdschap, vergenoeging, heerschappij. Want de kracht der genade is van dien aard, dat zij ons beweegt.

Een ieder heeft zijn eigen geschiedenis, zo ook hier de vrouwen, Petrus, Johannes, de tien discipelen, de Emmaüsgangers en later Thomas, nog later 500 broeders op eenmaal. Allen hebben zij, stuk voor stuk, hun eigen geschiedenis gehad. Maar hoe is het bij allemaal geweest? "Waarlijk!" Geen misschien, maar volle zekerheid.

Er is nog bekend van een oude vrouw die genade en aanneming bij God verkreeg, en wel zó, dat al de heilsvendiensten van Christus haar werden toegepast tot zelfs, dat zij in God eindigde met: "Abba, Vader", en de Heilige Geest dat werk verzegelde. Maar dat viel bij menigeen niet in de smaak: "zo maar in-eens alles." Zei die oude ziel toen: "Nu zijn er toch die het niet geloven, hoor. O, wat zit ik in de narigheid"? Welneen. Ze zei alleen: Ja, de één zegt er dit van en een ander dat, maar ik zeg maar op mijn beurt: "Ik heb het." Daar loopt het toch zeker over! Is er de kracht der genade? Dan scheelt het niets of anderen het wel of niet geloven. Het valt niet te bepraten, maar wel te beleven.

"De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien." Die het er het slechtst had afgebracht, wordt nu tot een voorbeeld gesteld. Daar wil Christus Zelf mee te doen hebben. Waar Christus het heeft laten liggen, pakt Hij het ook weer op; wat Hij beloofd heeft, volbrengt Hij.

Eer ik nu verder spreek over de opstanding zelf en over de noodzakelijkheid daarvan, laten wij nog vooraf zingen het laatste vers van Psalm 93:

Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan; ...

Er zou gevraagd kunnen worden: "Het lijdt geen tegenspraak meer, dat de kracht der genade voortbrengt, en het geloof als een vaste rots is. Maar kun je dat ook vasthouden?" Christus voert in Zijn Koninkrijk heerschappij. Wat Hij beveelt is goed, is tot ons nut. Maar wij zijn mensen die gewend zijn om met onze eigen gedachten in de duisternis te zitten, net zoals de discipelen het hun leven lang gewend waren geweest. Daarom komt er van allerlei voor dat wij niet kunnen verwerken. Dat blijkt ook in het verdere van deze geschiedenis, dat zij niet konden verwerken, kinderen des lichts te zijn.

Het komt voor, dat mensen soms jaren in een donkere ruimte gevangen hebben gezeten en dan opeens, bijvoorbeeld door politieke omstandigheden in vrijheid worden gesteld. Als zij dan buiten, in het licht komen, dan kunnen zij aanvankelijk weinig of niets zien. Dat komt omdat zij zo lang in het donker hebben gehuisd. Zij moeten nog helemaal aan het licht wennen. Dat was ook zo bij de discipelen. Toen Jezus in hun midden stond en sprak: "Vrede zij ulieden", verschrikten zij. Zij dachten dat zij een geest zagen. Maar nu voert Christus heerschappij in dat Koninkrijk, en al wat Hij doet is telkens om hun geloof te versterken, het geloof in Hem.

Wij hebben zo graag geloof voor onszelf, maar de bedoeling is dat wij gesterkt zouden worden in het geloof in Christus, zodat wij dáárop helemaal leunen, steunen en rusten. Als wij steunen op onze eigen ervaring, in deze zin: "Ja, het is er bij mij diep doorgedaan, hoor; nou en òf!", wat komt er dan in vrucht voor de dag? Geloof voor zichzelf. Iemand die nuchter is, zegt van zo'n mens: "Hij heeft een geest van heerschappij. Hij weet het zó goed te zeggen hoe het moet: dit zus en dat zó! Hij "wéét" het!"

Maar, naarmate men op Christus steunt, op de volkomenheid van Zijn werk, die geniet de vrucht van Christus aan zijn ziel en dat is ook tot nut van zijn naaste. Die kan horen: "Hij spreekt uit de liefde." Dat is het grote onderscheid. Laat ons dat nooit uit het oog verliezen.

Als iemand aan het redeneren is hoe het wel moet, dan moet je je daarmee maar niet laten slaan, want er kan zo hoog opgedaan worden. God laat die dingen in deze tijd van Zijn oordeel doorgaan, maar aan alles komt een eind. Wij zullen wel eens zien als de dag van Christus komt

wat er dan van overschiet. God wil hebben dat wij in Zijn Zoon geloven, dat wij niets eren buiten Hem, en Hem erkennen als die nagel, ingeslagen in een vaste plaats, waaraan men zal hangen alle heerlijkheid van het huis Zijns Vaders, der uitspruitelingen en der afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten der bekers af, zelfs tot al de vaten der flessen, en dat Hij zal wezen tot een stoel der ere voor het huis Zijns Vaders. Christus alles, dat is het leven! Daarom:

Wat blijdschap smaakt mijn ziel,
wanneer ik voor U kniel
in 't huis, dat Gij U hebt gesticht! ...

Gij àlles!

Wat de opstanding zelf betreft: het was noodzakelijk dat Christus opstond. Immers de wet vorderde, dat de ziel die gezondigd had, sterven moest en dat er zonder bloedstorting geen vergeving was. Zo is Christus gestorven om aan de wet te voldoen. Hij is gestorven als Borg, als Middelaar, één voor allen, opdat Zijn kerk vrij zou zijn. Maar nu is Zijn gemeente, al heeft Hij haar gekocht met Zijn bloed - en al lagen zij in het eeuwig voornemen van God begrepen in het bundelken der levenden - toch hoofd voor hoofd, in zichzelf dood door de zonden en de misdaden. Daarom was het noodzakelijk dat Christus opstond, opdat Hij, wat Hij in Zijn vernedering, lijden en sterven verworven had, hun deelachtig zou kunnen maken. Zijn opstanding was dus onmisbaar.

Allereerst had God Zijn Zoon gegeven tot een Borg, tot Middelaar. God had (laat mij het zo uitdrukken) er belang bij. Want was het een goed werk dat Hij Zijn Zoon gezalfd had tot Zaligmaker? Toen Christus Zijn arbeid aan het kruis volbracht had, onderwierp Hij Zich aan het hoogste gerechtshof, zeggende: "Vader, in Uw handen beveel ik Mijn Geest." Dan beveelt Hij Zijn ziel Gode en werpt Zich met heel Zijn arbeid als aan Zijns Vaders hart. Het hoogste gerechtshof moet maar uitspraak doen of dat werk goed is. Zo heeft de Vader er belang bij. Want heel dat werk is uit God. Daarom, als nauwelijks de derde morgen is aangebroken, verwekt God Zijn Zoon en gaat het bewijs leveren dat, waartoe Christus op aarde gekomen was, een volkomen werk was, dat er niets was blijven zitten, en alles geschied was. Dat is punt één. God had er belang bij.

Ten tweede had de Zone Gods er Zelf belang bij. Het hoogste gerechtshof doet uitspraak: de Vader wekt Hem op uit de doden. Máár ... op een andere plaats lezen wij, dat Hij door Zijnszelfs kracht is opgestaan uit de doden. Spreekt dat elkander dan niet tegen? In het allerminst niet. Hij zegt toch: "Ik en de Vader zijn één." Hij is dus wel een ander dan de Vader, want Hij is de Zoon en heeft onze menselijke natuur, ons vlees en ons bloed, aangenomen uit de maagd Maria, maar als God is Hij één met de Vader. Daarom is er geen tegenspraak in het Goddelijk Wezen; wat de Vader wil, wil ook de Zoon en ook de Heilige Geest. Wat hier naar de wil des Vaders is, is ook naar de wil des Zoons en des Heiligen Geestes. Er is een volkomen eenheid.

Waar toe is dan Christus' belang? Hiertoe: daar Hij door Zijn dood, de dood geworden is van de dood, en de geweldhebber des doods, namelijk satan, overwonnen heeft - de slang de kop heeft vertreden - zo wil Christus, daar Hij Zich de grootste vernedering heeft getroost, ook openbaar brengen, zowel voor engelen, duivelen en mensen, maar inzonderheid voor Zijn kerk, als voor het aangezicht Zijns Vaders, dat Hij de tweede Adam is. Dat Hij Degene is van Wie God gesproken had, Die als het Zaad van de vrouw, de kop van de slang zou vermorzelen. Daarom heeft Christus belang bij Zijn opstanding uit de doden, zodat Hij aan Zijn ellendigen openbaar kan brengen: "Ik heb de dood overwonnen, die heeft niets meer te vertellen; het graf heeft geen macht meer, want dat heb Ik overwonnen; de wet heeft niets meer tegen u in te brengen, want daaraan heb Ik voldaan en daardoor heb Ik de vloek weggenomen; en satan is een overwonnen vijand. Ik heb over àlles getriomfeerd." Zo had Christus er belang bij. Het was noodzakelijk dat Hij opstond.

Ten derde. Zijn gemeente heeft er belang bij. Want Gods Woord leert ons bij monde van Johannes de Doper: "Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij." Christus wilde opstaan tot onze rechtvaardigmaking. Ter verduidelijking: Hellenbroek leert in zijn vragenboekje, dat Christus de zaligheid niet alleen heeft verworven, maar die ook Zelf metterdaad toepast. Ook Paulus leert ons: "Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking."

Opdat wij gerechtvaardigd zouden zijn voor God en wij de verloren schatten, de gerechtigheid, de staat die wij kwijt geraakt zijn in Adams val, ons ook weer eigen gemaakt zouden worden, is de schuld tot de laatste kwadrantpenning volkomen betaald. Elíhu drukt dat in het boek Job aldus uit: "Hij zal de mens zijn gerechtigheid wedergeven." Wat wij eerst verloren hebben, krijgen wij terug. Wij nemen dus niets! Wat zouden wij moeten némen, want wij hebben nergens recht op. Als wij grijpen, grijpen wij altijd verkeerd. Hij geeft, en dat ontvangen wij en nemen wij aan. Dus ook Zijn kerk heeft er belang bij, opdat zij de weldaden, die Hij in Zijn lijden en dood verworven had, deelachtig zou kunnen worden.

In de eerste plaats heeft Hij dus door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, deelachtig kon maken. Ten andere, worden wij ook door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven. Want de dood heerst niet meer over Hem. Hij is Borg en Middelaar en Hij wil, dat de dood ook niet meer over de Zijnen heerst. Hoe heerst de dood niet meer over de Zijnen? Hoe? Wel, hij heerst niet meer als wij niets meer kunnen vasthouden, alles loslaten en wij ten einde, de verlorenen zijn onder God. Wij er dus helemaal tussen uit zijn. Dat was ook zo met de discipelen. Dan is er plaats voor Christus, voor de genade, waardoor Hij ons doet opstaan uit de dood. Hij wekt ons op tot een nieuw leven, ja, laat ik het anders uitdrukken: Hij gaat Zelf in hen leven en zij dáárdoor in Hem. Dat doet het geloof. En de kracht der genade brengt met zich mede, dat zij zó tot dat nieuwe leven opgewekt worden - tot dat geestelijk leven - dat Jezus, Jezus, Jezus àlles is.

De genade brengt met zich mede: "Wilt Gij over mij heersen?" Denkt u dat eens even in: mensen die zó graag zèlf baas willen zijn, die in het paradijs "vrijbuiters" geworden zijn, "los" van God, waardoor het "ik" in alles op de voorgrond treedt, die gaan nu zeggen: "Mag ik Uw knecht, Uw slaaf zijn, wilt Gij over Mij heersen? Och, doe Gij toch alstUblieft met mij!" Dat is tot Zijn eer. Hij wekt hen op tot dat nieuwe leven: dat Hij koninklijk Zijn scepter zal voeren, dat Hij over hen regeert door Zijn Geest en Woord, want als Hij aan het roer staat, dan gaat het altijd goed. Altijd! Al moeten wij tegen wind en stroom in, zodat wij zeggen: "Waar zal ik nog terecht komen." Als Hij maar aan het roer staat, dat is hun troost, dan komt het wel goed. Laat Hem dan heersen en regeren.

Dan is er volgens onze catechismus nog een derde punt, namelijk, dat ons de opstanding van Christus een zeker pand is van onze zalige opstanding. Want Christus heeft de dood vernietigd en het graf te schande gemaakt; graf en dood konden Hem niet houden. Dat heeft Hij gedaan als Middelaar. Wel is het hier zo, dat door onze zonden, de dood tot alle mensen doorgaat, en wij hebben allen gezondigd en dragen dan ook telkens onze naaste en geliefde panden ten grave. Ten laatste komt ook aan ons de beurt dat wij ten grave gedragen zullen worden. Hoewel dat ons deel is en wij daaronder soms mistroostig, weemoedig ter aarde zitten: "Och, och! Wàt is hier dit leven", nochtans is Christus' opstanding het pand van Zijn heerschappij over de dood.

En eenmaal komt de dag, die grote dag, dat er het einde van alle dingen zijn zal, dan zal die opgestane Jezus Zijn troon zetten in de wolken, en dan zullen op de stem des bazuins en des archangels de graven geopend worden, en die ontslapen zijn uit het stof opstaan. Welk een dag zal dat zijn!! Dan zullen wij Hem zien in Zijn volle luister, glorie en heerlijkheid. Want de Heere is waarlijk opgestaan, waarlijk Overwinnaar. Dan zal de volle luister van Zijn opstanding openbaar worden, wanneer allen, klein en groot, zullen staan en zeggen: "Dat is nu onze God! Hem hebben wij verwacht; Hij zal ons zalig maken", om ziel en lichaam te verenigen, opdat wij het heerlijk beeld van Christus gelijkvormig mogen zijn. Is het geen heerlijk zaak!?

Waarlijk, Hij is opgestaan. De vijanden zelfs hebben het bewijs moeten leveren, zelfs de wachters en het zegel op het graf. Er was niets aan te doen! Het was niet tegen te houden. Dat konden de soldaten niet, Pilatus niet, het Joodse Sanhedrin niet, noch de overpriesters, ja alle duivels niet. Hij is de Heer van alle heren, Sions God, geducht in macht, Die voor eeuwig zal regeren, van geslachte tot geslacht.

Laat Hij dan het grote Middelpunt van ons leven zijn, laten wij het op Hem zetten met een volkomen hart. Het is ernstig als wij het niet doen, en Christus, de Opgestane, niet ter harte nemen. Wat Hij deed, deed Hij voor ellendigen om hen te dienen. Als wij dat niet ter harte nemen, dan zullen eenmaal Zijn ogen zijn als vuurvlammen om Zijn wederpartijders te verslinden. Zullen wij daar rekening mee houden? Nú is het genadetijd. Toe, neemt dan Zijn genâ ootmoedig aan, en verhardt u niet, maar laat u leiden.

Dat de God van alle genade daartoe Zijn Woord dienstbaar stelle, opdat het Zijn loop hebbe tot het doel waartoe Hij het geeft, en het vruchtdragend zij, Gode tot heerlijkheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 72: 11

Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen; ...

~~~~~